

DET KONGELIGE
MILJØVERNDEPARTEMENT

330.00

2004/04169
- 260

Barne- og familiedepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

Deres ref
200404169

Vår ref
200500056-/AEM

Dato
7 JAN 2005

Høring - Ny barnehagelov

Det vises til høringsnotat om ny barnehagelov datert 9. november 2004.

Miljøverndepartementets merknader knytter seg i hovedsak til spørsmålet om hvordan prinsippene i universell utforming best kan ivaretas i ny barnehagelov.

I høringsnotatet er universell utforming omtalt i kapittel 9.3.3. Det konkluderes her med at Barne- og familiedepartementet på et senere tidspunkt, når blant annet handlingsplan for universell utforming foreligger, vil vurdere om det er grunn til å nedfelle prinsippet om universell utforming i barnehageloven.

23. november 2004 la statsrådene Knut Arild Hareide og Dagfinn Høybråten fram "Regjeringens handlingsplan for økt tilgjengelighet for personer med nedsatt funksjonsevne. Plan for universell utforming innen viktige samfunnsområder". Planens mål er fullverdig tilgjengelighet med varige virkninger. Det innebærer at alle samfunnsborgere skal ha de samme muligheter til personlig utvikling, deltakelse og livsutfoldelse. Strategien universell utforming gir et bredt anvendelsesområde og åpner for mange innfallsvinkler.

Sektoransvarsprinsippet gjør at statlige, lokale og regionale myndigheter og privat sektor har selvstendig ansvar for å ivareta hensynet til tilgjengelighet og universell utforming innen sine områder. Statens oppgave er å koordinere og samordne arbeidet gjennom styringsdokumenter og en bred dialog med alle berørte parter.

For å nå målene på en god måte skal brukermedvirkning legges til grunn. Arbeidet skal

evalueres underveis.

Handlingsplanen bygger på fem prinsipper:

- o Alle viktige samfunnsområder skal omfattes
- o Sektoransvarsprinsippet skal legges til grunn
- o Statens innsats skal være koordinert
- o Medvirkning skal skje på alle nivåer
- o Virkningene skal evalueres.

Handlingsplanen styrker ytterligere regjeringens satsing på strategien universell utforming for å oppnå bedre tilgjengelighet og brukbarhet for alle. I St.meld. nr. 40 (2002-2003) Nedbygging av funksjonshemmende barrierer ble universell utforming lagt til grunn for utviklingen på en rekke samfunnsområder. Dette er senere utdypet på flere sektorområder gjennom blant annet St.meld. nr. 30 (2003–2004) Kultur for læring (UFD), St. meld. nr. 24 (2003-2004) Nasjonal transportplan 2006-2015 (SD) og St. meld. nr. 23 (2003-2004) Om boligpolitikken (KRD).

Universell utforming er allerede inkludert i lov om universiteter og høyskoler, lov om fagskoleutdanning og lov om folkehøyskoler. Det vurderes i andre pågående lov- og forskriftsarbeider, blant annet i ny lov om offentlig anskaffelser, ny plan- og bygningslov og i nye forskrifter til dagens til plan- og bygningslov.

Et eget utredningsarbeid skal avklare det rettslige innholdet i begrepet universell utforming. Dette arbeidet er igangsatt av Miljøverndepartementet og Syse- utvalget og inngår som ledd i Syse - utvalgets utredning om norsk antidiskrimineringslov for personer med nedsatt funksjonsevne. Utvalgets innstilling vil foreligge i april 2005.

Miljøverndepartementet anbefaler at universell utforming tas inn i den nye barnehage-loven. I denne sammenhengen vil vi peke på noen momenter som kan være relevante for vurderingen:

- o Universell utforming betyr å ta høyde for mangfoldet blant barn som skal ha barnehageplass og sikre at løsningene kan brukes uten spesiell tilpasning i ettertid for barn med nedsatt funksjonsevne.
- o Universell utforming omhandler både bygninger, innredning/utstyr og uteområder og forbindelsen mellom ute- og innearealer.
- o Universell utforming som gjennomgående norm for alle barnehager vil bety større valgfrihet for foreldre til barn med nedsatt funksjonsevne.
- o Universell utforming vil på denne måten kunne bety reduserte utgifter ved at løsningene som er valgt er fleksible og tilpasset mange typer behov allerede fra starten av.

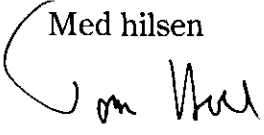
Miljøverndepartementet foreslår at universell utforming inkluderes i barnehageloven på en eller flere av følgende måter:

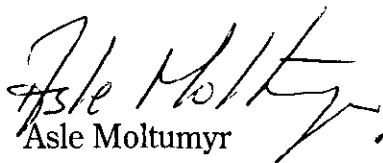
- o Universell utforming forankres i lov og/eller forskrifter på et overordnet nivå i formålsparagrafen som en generell ramme for planlegging, bygging og drift av barnehager i offentlig eller privat regi.
- o Universell utforming innarbeides under enkeltparagrafer i loven hvor tilgjengelighets- og brukbarhetskvaliteter er relevante.
- o Universell utforming innarbeides i ny rammeplan.
- o Universell utforming innarbeides i proposisjonsteksten på en slik måte at det legges føringer for at denne strategien skal legges til grunn ved utforming av barnehager.

Det er også ønskelig at universell utforming brukes i tilskuddsforvaltningen, og legges inn som krav for tildeling av tilskudd til etablering av barnehager (jfr. Husbankens nye regler om at bare boliger som tilfredsstillt krav til universell utforming kan få tilskudd).

På oppdrag fra Miljøverndepartementet vil Norsk institutt for by- og regionforskning (NIBR), våren 2005, legge fram et forslag til modell for beregning av samfunnsøkonomiske konsekvenser av universell utforming. Intensjonen er å prøve ut en slik modell i noen kommuner. Et slikt verktøy vil kunne være et hjelpemiddel for kommunene.

Med hilsen

Tom Hoel (e.f.)
eksp.sjef

Asle Moltumyr
rådgiver